

С Т А Н О В И Щ Е

от

проф. д-р Иван Томов Груев, д.м.

Заместник-директор по медицинската дейност

Национална многопрофилна транспортна болница „Цар Борис III“

– София

относно дисертационния труд за придобиване на образователната и
научна степен „доктор“

**„Биохимични и ехографски маркери на ранно сърдечносъдово
увреждане при пациенти със спондилоартрити“**

в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.1. Медицина,
докторска програма „Вътрешни болести“

Автор: д-р Мирослав Пенев Марков

Катедра по пропедевтика на вътрешните болести, Факултет по
медицина, МУ – Варна

Научни ръководители: доц. д-р Мария Димова-Милева, д.м.; доц. д-р
Цветослав Георгиев, д.м.

Във връзка с предоставения ми за оценка труд, декларирам, че нямам
конфликт на интереси и не откривам данни за плагиатство.

Обща характеристика и актуалност на темата: Представеният труд
разглежда въпрос със значение за вътрешната медицина – ранните
съдови промени при хронични възпалителни заболявания. Хроничното

възпаление е основен двигател за акцелерирано развитие на атеросклерозата. Възпалителните ставни заболявания представляват патогенетичен модел на този патологичен процес.

Спондилоартритите, традиционно считани за ревматологични нозологични единици, все по-често се възприемат като системни заболявания, при които сърдечносъдовата увреда е сред водещите причини за повишена заболеваемост. Работата на д-р Марков се вписва в съвременните тенденции за интегриран подход между ревматология и кардиология, като поставя акцент върху неинвазивната оценка на съдовата функция. Авторът е приложил ехографски методи за определяне на артериална еластичност (CMT, PWV, β -stiffness) в комбинация с серумни показатели на ендотелна активация (VCAM-1, ICAM-1). Този модел позволява ранно идентифициране на пациенти с повишен сърдечносъдов риск и е напълно в духа на европейските насоки за първична превенция.

Цел, задачи и методологична обоснованост: Целта на изследването е оценка на неинвазивни ехографски и биохимични маркери като предиктори на ранна съдова увреда при пациенти с анкилозиращ спондилит и псориатичен артрит. Поставените задачи са ясно дефинирани и последователно реализирани. В проучването са включени 154 участници, разделени в три добре съпоставими групи. Методиката е подбрана с висока професионална прецизност – използвани са ехографски измервания чрез echo-tracking, ELISA анализ за адхезионни молекули и валидирани клинични индекси за оценка на активността и риска.

Статистическата обработка е коректна и осигурява надеждна интерпретация на резултатите.

Основни резултати и научни приноси: Проучването установява ранни белези на съдова ригидност и структурна увреда при пациенти със спондилоартрити в сравнение със здрави контроли. Установено е повишаване на CIMT, β -stiffness и PWV, което отразява намалена еластичност на артериалната стена. Най-изразени промени се наблюдават при псориатичен артрит, което подсказва допълнителното участие на метаболитни фактори. Авторът доказва взаимовръзка между възпалителната активност, атерогенните индекси и ехографските параметри, като подчертава ролята на системното възпаление в генезата на атеросклеротичните промени. Особен интерес представлява резултатът, че VCAM-1 се свързва с показателите за съдова ригидност и може да се разглежда като биохимичен индикатор на ендотелна дисфункция. Дисертацията предлага работещ модел за комплексна оценка на съдовия риск, който има потенциал за въвеждане в клиничната практика.

Заключение: Дисертационният труд на д-р Мирослав Пенев Марков е методологично издържан, научно обоснован и практически приложим. Получените резултати имат съществено значение за оценката и превенцията на сърдечносъдов риск при пациенти с хронични възпалителни заболявания. Работата напълно покрива изискванията на закона за развитие на академичния състав в РБ и правилника на МУ Варна.

Ето защо, предлагам на уважаемото научно жури да гласува позитивно и да присъди на д-р Мирослав Пенев Марков образователната и научна степен „доктор“.

Дата: 18.11.2025

Подпис

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

проф. д-р Иван Томов Груев, д.м.